

El Diacrític | Actualitzat el 08/03/2018 a les 04:00

Periodisme en femení

«És sexista el periodisme dels grans mitjans? I tant com sí. I classista i capitalista. Malgrat tot, les aules de les facultats de periodisme són plenes de dones» | «No tenim talent? No tenim credibilitat? No som prou professionals? Cada dia és una batalla. Per què es qüestiona el nostre criteri? La veu masculina és la veu neutra, la veu de la ràdio, greu»

Una imatge de 'Front page woman', de 1935

«Som una ganga», escrivia Montserrat Roig l'any 1990 al diari *Avui*. Ironitzava sobre el model de dona dels noranta que exposava un anunci de colònies. Gairebé trenta anys després, continuem sent una ganga. També, i sobretot, en la professió periodística. Tant és si som comunicadores o comunicades. Totes som una ganga.

És sexista el periodisme dels grans mitjans? I tant com sí. I classista i capitalista. Malgrat tot, les aules de les facultats de periodisme són plenes de dones. Les noies són aproximadament el doble que els nois però, quina paradoxa, el percentatge de dones periodistes a l'atur (64%) és el doble que el d'homes periodistes aturats (36%), segons dades de l'Informe Anual de la Profesió Periodística de l'Estat espanyol. Fa pocs mesos, el col·lectiu «On són les dones» va presentar un informe que analitza la seva participació a les tertúlies i als espais d'opinió dels mitjans. Cap dels diaris en paper o digitals ni tampoc les tertúlies, cap, no arriba a un 50% de presència de dones, cosa que indicaria una paritat real. Però no únicament això, sinó que només un 18% dels articles d'opinió publicats als quatre diaris catalans d'abast nacional durant el segon semestre del 2016

van ser signats per dones.

Igualment passa amb les dones que són subjectes de notícies, on curiosament la paritat es limita a un tema: crim i violència. Les dones representades com a eternes víctimes. I les veus qualificades d'expertes i autoritzades per a contextualitzar què passa continuen sent majoritàriament homes. No tenim talent? No tenim credibilitat? No som prou professionals? Cada dia és una batalla. Per què es qüestiona el nostre criteri? La veu masculina és la veu neutra, la veu de la ràdio, greu. Les veus femenines parlen a les altres dones, sovint sobre bellesa, sobre tenir cura de nosaltres mateixes. El pur resultat de l'androcentrisme: les dones som considerades un col·lectiu que només sap de temes específicament relacionats amb la nostra naturalesa excèntrica, temes relacionats amb el que es considera la feminitat.

Ens queden encara molta suor, batalles i ferides, però afortunadament van apareixent mitjans conscienciats, disposats a no baixar la guàrdia i fer que la perspectiva de gènere sigui transversal. Recupero aquest paràgraf d'un article que la periodista Montse Santolino va publicar a *La Directa*, parlant, precisament, de dones periodistes, i que de tant en tant rellegeixo quan els ànims estan baixos: «No tres, sinó quatre voltes rebels. Per dones, de classe baixa, de nació oprimida i de professió impossible. No ens podem rendir. Perquè mirem on ells no miren. Perquè veiem el que ells no veuen. Perquè ho sentim com ells no ho senten. Des del lloc de les víctimes. I de les supervivents.» Doncs això.

Article publicat conjuntament amb Jornada.